

สรุปการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง แลกเปลี่ยนข้อมูลการพัฒนารูปแบบ และการต่อยอดนวัตกรรม
การปรับปรุงคุณภาพน้ำบริโภคในชุมชนต้นแบบ ในวันอังคารที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑
ณ ห้องประชุมชุมชนบ้านสาม อำเภอลำปาง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผู้เข้าร่วมประชุม รวม ๕๐ คน ประกอบด้วย

- ผู้นำชุมชน คณะกรรมการหมู่บ้าน และประชาชนชุมชนบ้านสาม
- เจ้าหน้าที่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านสาม สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแม่ฮ่องสอน
- เจ้าหน้าที่ทหาร จากโครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูง ตามพระราชดำริดอยอมพาย
- เจ้าหน้าที่ สำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ

2. ผลการดำเนินงาน

2.1 กิจกรรม:

- คืบผลการตรวจน้ำทางห้องปฏิบัติการ เพื่อดูประสิทธิภาพการปรับปรุงคุณภาพน้ำบริโภคจากนวัตกรรมปรับปรุงคุณภาพน้ำบริโภคในชุมชนต้นแบบ

- สอบถามความพึงพอใจจากการใช้บริการน้ำบริโภค

- แลกเปลี่ยนข้อมูล เพื่อการพัฒนาและต่อยอดนวัตกรรมปรับปรุงคุณภาพน้ำบริโภค

2.2 สถานที่: ชุมชนบ้านสาม อำเภอลำปาง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

2.3 ระยะเวลาดำเนินงาน: 31 กรกฎาคม 2561

2.4 ผลการดำเนินงาน

1) นายวิโรจน์ วัชรเกียรติศักดิ์ ชี้แจงวัตถุประสงค์ ความเป็นมาของโครงการพัฒนานวัตกรรมปรับปรุงคุณภาพน้ำบริโภคในชุมชนต้นแบบ หรือ ระบบกรองน้ำชุมชน บ้านสาม อ.แม่ลำปาง จ.แม่ฮ่องสอน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนชาวไทยภูเขาให้มีความเป็นอยู่ มีน้ำบริโภคที่มีคุณภาพที่ดี

- ชี้แจงส่วนประกอบแต่ละถัง ได้แก่ ถังน้ำ ดิบ ถังขวด ช่วยตกตะกอน ขนาดใหญ่ ถังทรายสำหรับตกตะกอนขนาดเล็ก กและกำจัดจุลินทรีย์ ถังถ่าน ดูดซับ สารอินทรีย์ กลิ่น สี และถังน้ำใส เก็บน้ำ บริโภคให้ประชาชนนำไปใช้ พร้อมอธิบายหลักการทํางาน ข้อสังเกต ข้อควรระวังในการใช้งาน ของนวัตกรรมปรับปรุงคุณภาพน้ำบริโภค

2) นางสาวพรเพชร ศักดิ์ศิริชัยศิลป์ นำเสนอผลการตรวจสอบคุณภาพน้ำทางห้องปฏิบัติการ กรมอนามัย เพื่อติดตามดู ประสิทธิภาพของระบบกรองน้ำชุมชน ช่วงเดือนเมษายน - พฤษภาคม 2561 พบว่า นวัตกรรม ปรับปรุงคุณภาพน้ำบริโภค สามารถกำจัด ปัญหาของน้ำบริโภคในชุมชน คือ กำจัด เชื้อโคลิฟอร์ม แบคทีเรียลงได้ 29.17-93.43% และกำจัดเชื้อฟิซิลโคลิฟอร์มแบคทีเรียลงได้ 90.82-100% ส่วนพารามิเตอร์อื่นๆ อยู่ในมาตรฐานประปาดื่มได้ กรมอนามัย กำหนด

3) ผลการแลกเปลี่ยนข้อมูล และถอดบทเรียนการสร้างระบบกรองน้ำชุมชน

คำถาม	คำตอบ
1. รู้ได้อย่างไรว่าจะมีการสร้างระบบกรองน้ำชุมชน และตอนนั้นรู้สึกอย่างไร	<ul style="list-style-type: none"> ● ได้รับข่าวสารจากผู้นำชุมชน กรรมการหมู่บ้าน ในการประชุม ประชาคมหมู่บ้าน และรู้สึกดีใจจะได้รับการพัฒนาด้านสุขภาพ ● รู้จากหมอ รพ.สต. ที่มาอบรมชาวบ้านในชุมชน รู้สึกตื่นเต้นดีใจ เพราะจะ

	<p>ได้น้ำสะอาด</p> <ul style="list-style-type: none"> ● รู้จากเจ้าหน้าที่ที่มาอบรมชาวบ้าน ตอนนั้นรู้สึกดีใจมากที่จะได้ดื่มน้ำสะอาด ● รู้สึกดีใจมากที่จะได้น้ำสะอาด รู้สึกดีที่ได้กินน้ำสะอาด ● รู้สึกภาคภูมิใจ ● รู้สึกดีใจที่จะมีหน่วยงาน /เจ้าหน้าที่มาสร้างระบบกรองน้ำที่สะอาด และดีต่อสุขภาพ/ชุมชน ● ยังไม่เข้าใจ รู้สึกเฉยๆ ● ตอนนั้นยังไม่รู้ พอรู้ข่าวแล้วรู้สึกดีใจมาก เพราะจะได้มีน้ำดื่มที่สะอาด และปลอดภัยจากเชื้อโรคต่างๆ
2. ท่านได้มีส่วนร่วมอะไรในการสร้างระบบกรองน้ำชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> ● เตรียมพื้นที่ จัดหาหิน กรวด และร่วมแรงในการลงมือสร้างระบบ ● ปรับระดับพื้นที่ ผสมปูน ฉาบปูน เทฐาน ● ช่วยเตรียมทราย ขนหิน ดิน ทราย ล้างถ่าน ล้างหิน ล้างขวด ● ยกถัง ● ช่วยตัดขวดน้ำ
3.ตั้งแต่มีระบบกรองน้ำชุมชนในหมู่บ้าน รู้สึกอย่างไร	<ul style="list-style-type: none"> ● รู้สึกดีใจที่มีน้ำดื่มที่สะอาด ปลอดภัย และเชื้อโรค ● ตั้งแต่มีระบบกรองน้ำ รู้สึกไม่กลัวโรคแล้ว สบายกายและสบายใจ ● รู้สึกดีใจเมื่อได้บริโภคน้ำที่สะอาด ปราศจากเชื้อโรค และสบายใจที่ได้ดื่มน้ำปลอดภัยจากสารเคมี ● รู้สึกดีใจมากที่มีระบบน้ำที่สะอาด และดีต่อชุมชนบ้านสาม ● รู้สึกมั่นใจในการบริโภคน้ำดื่มที่สะอาด ปลอดภัยต่อสุขภาพ สุขภาพดี ● รู้สึกดีที่ได้ดื่มน้ำสะอาด และอยากขอบคุณทีมงานที่มาสร้างที่กรองน้ำให้ ● รู้สึกอุ่นใจ เนื่องจากไม่มีสารพิษในน้ำ ● ได้มีน้ำดื่มที่สะอาดกินทุกวัน รู้สึกปลอดภัยกับสุขภาพ ขอขอบคุณทางกรมอนามัย
4. ทำไมบางคนจึงไม่มาเอาน้ำจากระบบกรองน้ำชุมชนไปใช้	<ul style="list-style-type: none"> ● ที่บ้านมีเครื่องกรองน้ำอยู่แล้ว ● ช่างบ้านมีน้ำกรองอยู่แล้ว ● บ้านอยู่ไกลจากระบบกรองน้ำชุมชน
5. ระบบกรองน้ำชุมชน ก่อความเดือดร้อนหรือไม่พอใจอะไรบ้างหรือไม่	<ul style="list-style-type: none"> ● ไม่ก่อความเดือดร้อน ทุกคนพอใจเพราะได้บริโภคน้ำที่สะอาดปลอดภัย ● ระบบกรองน้ำไม่ได้ก่อความเดือดร้อนอะไร ถ้าเป็นไปได้อยากให้ต่อเข้าตรงจุดกลางหมู่บ้านอีก 1 จุด ● ตั้งแต่มีระบบกรองน้ำ รู้สึกสบายใจมากขึ้น มีความพอใจมาก ไม่มีความเดือดร้อนอะไรเลย ● ไม่ก่อความเดือดร้อน เป็นสิ่งที่ดีให้ผู้คนในชุมชนมีน้ำดื่มที่สะอาดเพื่อการบริโภค

	<ul style="list-style-type: none"> ● ไม่เดือดร้อนเป็นสิ่งที่ดียังเป็นตัวอย่างที่ดีให้หมู่บ้านรอบบริเวณด้วย ● ไม่เดือดร้อน แต่อยากให้มึระบบกรองน้ำหลายๆ จุด ● เดี๋ยวร้อนที่ต้องไปตักน้ำมาดื่ม
6. ระบบกรองน้ำชุมชนจะดีขึ้นกว่านี้ มีชาวบ้านมาใช้มากกว่านี้ ถ้า...	<ul style="list-style-type: none"> ● ถ้ามีการติดตั้งระบบกรองน้ำที่ใกล้กว่านี้ ● ถ้าจะให้ดีหรือสะดวก ควรจะต่อท่อ PVC ขนาด 4 ทุน เข้าทุกหลังคาเรือน เพื่อความสะดวกของการใช้งาน ● จะยิ่งดีเป็นพระคุณ ถ้ามีการจัดสรรถังน้ำชุมชน อีก 1 แห่ง กลางชุมชน ● ถ้าเป็นไปได้ อยากรได้ท่อเข้าในหมู่บ้านจะได้ใช้ทุกหลังคาเรือน ● รู้สึกว่าอยากให้เดินท่อน้ำในหมู่บ้าน ทุกหลังคาเรือน ● ต่อท่อกระจายทั่วชุมชน กระจายข่าวให้หมู่บ้านบริเวณทราบและนำไปปฏิบัติ ● อยากรให้ระบบกรองน้ำเข้าถึงทุกบ้าน ● อยากรต่อเข้าเป็นจุดๆ ในหมู่บ้าน ● มีกองทุนหมู่บ้าน ใช้ดูงาน ซ่อมแซมท่อ ประชาสัมพันธ์ในหมู่บ้าน ● ต้องใช้ท่อประปาต่อเข้ารอบหมู่บ้าน เพื่อจะสะดวกในการใช้มากขึ้น ● ขอความอนุเคราะห์ตั้งระบบกรองน้ำที่สถานี เพื่อให้คนงานดื่มทุกวัน

3. แผนดำเนินงานขั้นต่อไป

- ทำเรื่องส่งมอบนวัตกรรมปรับปรุงคุณภาพน้ำบริโภคในชุมชนต้นแบบให้กับ อบต.ห้วยหอม เพื่อให้บริหารจัดการดูแลระบบกรองน้ำชุมชนต่อไป

- คณะกรรมการหมู่บ้านดำเนินการต่อท่อขนาด 4 ทุน จากระบบกรองน้ำชุมชน ไปยังถึงเก็บกับน้ำตามจุดต่างๆ ในหมู่บ้าน เพื่อเพิ่มโอกาสการเข้าถึงน้ำบริโภคที่สะอาด และสะดวกในการนำไปใช้มากขึ้น

รูปประกอบการดำเนินงาน

แหล่งต้นน้ำ (น้ำดิบ)

การเก็บน้ำตรวจคุณภาพ

สรุปประชุม โดย
นางสาวพรเพชร ศักดิ์ศิริชัยศิลป์
สำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ